

דף עזר ללימוד הדבר-מלכות • פרשת נצבים-וילך

ההוספה בעולם על ידי עבודת בני ישראל

תמצית השיחה:

ראש השנה הוא זכרון לבריאת העולם על ידי הקב"ה, ובמיוחד זכרון לבריאת האדם הראשון ותחילת עבודתו בעולם כאשר הכריז "בואו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני ה' עושה".

בשיחתנו מאריך לבאר את משמעות הדברים הפנימיים:

בעת הבריאה הטביע הקב"ה בעולם כח אלקי מצומצם, הנקרא בשיחה 'אלקות שבערך העולם'. אדם הראשון על ידי עבודתו, ואחריו כל בני ישראל, מגלים בעולם את הכח האלקי שנמצא בו, ועוד מוסיפים וממשיכים אליו כחות אלקיים נעלים שלא היו בו עד עתה. בלשון השיחה 'אלקות שלמעלה מהעולם'.

לאורך השיחה מתקשרים הדברים לתאריך בו אנו עומדים, הזמן והפרשה, ולשנה החדשה הנכנסת, שנת תשנ"ב. ובכל פרט ופרט שמבאר חזון ומדגיש כיצד משתקפים בו אותם שתי דרגות, שלימות העולם מצד עצמו והשלימות המתווספת בו על ידי עבודתם של ישראל, 'אלקות שלמעלה מהעולם'.

אמנם בכל קטע הנושא מדובר מזוית שונה (ההוספה בעולם, ההוספה בתורה, ההוספה בישראל), ומוגדר בביטויים שונים (עליה מעשר לאחד עשר, מדיבור למחשבה, מגוף לנשמה, ממחלוקת לאחדות). אך כולם ביטויים של אותה נקודה, החידוש שנעשה על ידי עבודתם של ישראל.

[מעט הסבר למושגים אלו, בהמשך העמוד במדור 'מושגים בשיחה'].

בסיום השיחה מדגיש שעבודתם של בני ישראל תסתיים ותגיע לשלימותה רק בגאולה האמיתית, או יגיע העולם לשלימותו והאלקות תתגלה בו על כל דרגותיה.

בתוך הדברים ישנו גם לימוד זכות על עם ישראל לקראת יום הדין (ס"ח בשיחה), ודברים נפלאים על הגאולה שאנו כה קרובים אליה (ס"ב בשיחה).

מבנה השיחה:

פתיחה – חיפוש אחר המעלה המיוחדת.

בפתיחת השנה יש להכיר את מעלתה המיוחדת, זאת אפשר למצוא על פי הסימנים שגדולי ישראל קבעו לשנה זו. בשיחה יבאר היטב הרמזים הטמונים בסימנים אלו הפשוטים לכאורה, ויבאר את שייכותם המיוחדת לשנה זו, שנת תשנ"ב (ס"א).

נקודת הביאור. החידוש של עבודת היהודי.

בתחילה (ס"ב) מבאר בקצרה תוכנו של ראש השנה בו נשלמה הבריאה בבריאת האדם, או ה' הוכתר למלך. יום המבטא את שלימות הבריאה על ידי שהיא מכירה במי שברא אותה. ונקודה עמוקה יותר הקיימת בראש השנה, החידוש והוספה שנעשים בבריאה על ידי עבודת האדם.

בהמשך (ס"ג) מרחיב ומבאר, שהכח האלקי הקיים בבריאה מצד עצמה הוא כח אלקי מצומצם, 'אלקות שבערך לעולם'. ועל ידי עבודת האדם מתגלה בעולם כח אלקי בלתי מוגבל 'אלקות שלמעלה מהעולם'.

[זוהי בעצם הנקודה המרכזית של השיחה, הצגת שני ענינים אלו. שלימות הבריאה על ידי הקב"ה, וההוספה בראש השנה על ידי עבודת האדם, כפי שיפורט בהמשך השיחה].

פירוט הביאור.

קעת כל הענינים הקשורים עם קביעות השנה והשבתות שבסמיכות לראש השנה (כמוזכר בס"א), כולם מתקשרים לאותה נקודה (שנתבאר בס"ב-ג), הדגשת ההוספה שישראל פועלים בעולם על ידי עבודתם.

כמבואר בנוגע לפרקי אבות שאומרים בשבת זו (ס"ד), הסימן של ב"ג המלך (ס"ה), פרשת נצבים-וילך (ס"ז), שבת שובה (ס"ז), פתגם (ס"ח), והסימן של ב"ש"ז (ס"ט).

מעלת השנה – גאולה שלימה.

מבאר שאמנם כל המדובר לעיל שייך לכל שנה שקביעותה זהה, אך שנת תשנ"ב קשורה במיוחד לגאולה השלימה, בה תתרחש בפועל שלימות הבריאה ושלימות העבודה של האדם. ומפרט ומבאר את כל המשמעויות בר"ת של השנה, נפלאות בכל ונפלאות בינה (ס"ז).

בהמשך (ס"א-ב) גם פרטי התאריך שדובר עליהם במשך כל השיחה, מתקשרים גם הם לגאולה השלימה המבטאת את שלימותם האמיתית.

מושגים בשיחה

אלקות שבערך העולם. אלקות שלמעלה מהעולם (ס"ג ואילך). לצורך בריאת העולם צמצם הקב"ה את כחו הגדול הבלי גבול, ובהארה של הארה ממנו ברא את העולם המוגבל.

בחסידות מבואר שגם גוי הנמצא בעולם יכול להגיע להכרה בה', אך הכרה זו תסתכם בידיעה שיש בורא לעולם. הכרה זו כמובן נכונה, אך תופסת רק בקצה קצהו של כחו הגדול של הקב"ה, 'אלקות שבערך העולם'.

יהודי יכול להגיע לדרגה נעלית הרבה יותר, לידיעה שכולא קמיה כלא חשיב כי אין עוד מלבדו, הכרה באמיתת גדולתו של הקב"ה, 'אלקות שלמעלה מהעולם'.

זהו תוכן המבואר בשיחה (ס"ג) ההבדל בין ב' ההכרזות של אדם הראשון, ההכרזה של ה' עושה" (ההכרה שיש בורא לעולם, אלקות שבערך לעולם), וההכרזה ה' מלך" (אלקות שלמעלה מהעולם).

עשר ואחד עשר (ס"ד). ה' יתברך הוא אחדות פשוטה, והעולם הוא כולו התחלקות. דרגת האלקות שבערך לעולם, בה הקב"ה צמצם את עצמו לפי המושגים וההגבלות של העולם, גם היא יש בה התחלקות לעשר ספירות בהם מנהיג ה' את העולמות. ואילו הדרגה שלמעלה מהעולם נקראת 'אחד עשר', אחדות פשוטה שלמעלה מעשר.

אחדות ומחלוקת (ס"ה). כנ"ל, הקב"ה הוא אחדות פשוטה, והמושג התחלקות ומחלוקת שייך רק בעולמנו.

יש לשים לב שבס"ה מדבר אודות שתי מחלוקות שיהודי מבטל על ידי עבודתו:

בתחילת הענין מבואר ביטול מחלוקת העולם על אלקות, על ידי שהעולם מגיע להכרה שיש בורא לעולם. זהו גילוי 'אלקות שבערך העולם'.

ובהמשך הענין (לאחר ה'בעומק יותר') מבואר ביטול מחלוקת בתורה, שזהו גילוי אלקות שלמעלה מעולם:

התורה היא חכמתו האין-סופית של ה' ולכן לאמיתו של דבר לא שייך בה מושג של מחלוקת. המחלוקת בתורה כמחלוקת בית שמואי ובית הלל, התגלו רק כאשר ירדה התורה לעולם ונתלכשה בשכל אנושי (אלקות שבערך לעולם).

לעתיד תתגלה דרגת התורה שלמעלה מהעולם, כפי שהתורה נמצאת אצל ה' שאצלו הכל אחדות פשוטה, ולכן אז תהיה הלכה כשני הדעות גם יחד (כמבואר כל זה בס"ה ובהערה 71).

ביאת המשיח בעיתונים (ס"ז). ראה 'דבר-מלכות עם פענוחים' בהוספת לשיחה זו, שם מובא צילום הכתבות שהתפרסמו בעיתונים באותה תקופה.

